

MIUN.SE
UTVECKLA OCH FÖRBÄTTR

INTERNATIONALISERING SOM EN INTERN FÖRBÄTTRINGSKAPACITET

Maria Styf, Lektor i pedagogik
Susanne Sahlin, Doktorand i pedagogik
Avdelningen för utbildningsvetenskap
Mittuniversitetet, Härnösand

Mittuniversitetet
UTVECKLA OCH FÖRBÄTTR

MIUN.SE
UTVECKLA OCH FÖRBÄTTR

VÄRLDENS BÄSTA REGIONALA UTBILDNINGSSYSTEM

- Skolutvecklings- och forskningsprojekt 2012-2015
 - Förbättra elever resultat/måluppfyllelse
 - Utveckla hela skolans ledarskap
 - Utveckla skolans förmåga att hantera och leda förbättringsprocesser
- Tre skolor från Mittregionen – utvalda efter ansökningsförfarande
 - F-5 skola
 - F-9 skola
 - Gymnasieskola
- Följa utvecklingsprocessen med forskning
- Spridningskonferenser och mellankonferenser
- Fadderföretag

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERNORRLAND
REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
Mittuniversitetet MID SWEDEN UNIVERSITY

Mittuniversitetet
UTVECKLA OCH FÖRBÄTTR

MIUN.SE
UTVECKLA OCH FÖRBÄTTR

EN DELSTUDIE I PROJEKTET

- Ett fokus i projektet är att titta närmare på hur en av de deltagande skolorna arbetar med skolförbättring och internationalisering
 - "Vi vill utöka våra redan etablerade kontakter i de båda länderna och samtidigt få pedagogiskt stöd i processen."
- Varför intressant att studera?

Mittuniversitetet
UTVECKLA OCH FÖRBÄTTR

MIUN.SE
UTVECKLA OCH FÖRBÄTTR

SKOLAN - KONTEXT

- Svensk gymnasieskola, 120 elever och ca 25 lärare
 - Belägen i en glesbygdskommun i inlandet i mittregionen
 - "En skola som ingen annan!"
 - E-lärande
 - Entreprenörskap och samverkan med företag
 - Internationella samarbeten över hela världen; Kina, Indien, Equador, Sydafrika och Österrike.
 - Aktivt arbetat med internationella frågor sedan 2002
 - "Målet är att genom internationella samarbeten vidga elevernas och personalens perspektiv samt tydliggöra våra möjligheter och skyldigheter i en global värld."

Mittuniversitetet
UTVECKLA OCH FÖRBÄTTR

MIUN.SE
MIUNIVERSITETET

SYFTE & FORSKNINGSPRÅGOR

- Syftet med studien var att beskriva och förstå hur en svensk gymnasieskola arbetar med skolförbättring och internationalisering.
 - Kan vi förstå internationalisering som skolförbättring och vilken betydelse har det för det dagliga arbetet på skolan?
 - Hur kan man beskriva och förstå rektors ledarskap och betydelse i relation till skolförbättring och internationalisering?

Mittuniversitetet
MIUNIVERSITETET

MIUN.SE
MIUNIVERSITETET

INTERNATIONALISERING

- **Internationalisering i skolan?**
 - Begreppets kärna – de mänskliga rättigheterna, utbildning för förståelse mellan folken, solidaritet och fred.
 - Gy11, "skolans uppdrag":
 - "Ett internationellt perspektiv är viktigt för att kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang och för att skapa internationell solidaritet." (sid 7)
- **Förutsättningar för internationalisering?**

Mittuniversitetet
MIUNIVERSITETET

MIUN.SE
MIUNIVERSITETET

TIDIGARE FORSKNING INTERNATIONALISERING

- **Förutsättningar för ett hållbart internationaliseringsarbete**
 - Samarbetskultur
 - Stöd från skolledning
 - Inga eldsjälar
 - Utgå från skolans premisser och behov
- **Internationaliseringsarbetets värde**
 - Möjlighet till kompetensutveckling
 - Förändrad syn på sin egen praktik
 - Fördjupa sin interkulturella kompetens
 - Stimulerar samarbete över ämnesgränser
 - Ett djupare lärande i ett holistiskt perspektiv – en bildningsresa
 - Svårigheter att värdera och ta till vara den kunskap som förvärvas

Brodow (2003), Perez-Karlsson (2014), Winberg (2001)

Mittuniversitetet
MIUNIVERSITETET

MIUN.SE
MIUNIVERSITETET

FORSKNING OM SKOLFÖRBÄTTRING

"School improvement can be described as systematic, sustained and supported effort with the purpose to improve the learning and other internal conditions of the school, with the ultimate aim of accomplishing educational goals more effectively."

(Björkman, 2008; Harris, 2000; Stoll, 1999; Van Velzen, et al., 1985)

- **Forskningsfältet skolutveckling & skolförbättring**
 - **Förändring** (i vilken riktning som helst)
 - **Utveckling** (i en speciell form, i en speciell riktning)
 - **Förbättring** (i en speciell riktning med ambitionen att göra det bättre)
(Ekholm & Plououg-Olsen, 1991)
- **Effektiv skolförbättring involverar att bygga kapacitet för förändring och utveckling** (Stoll, 1999; Harris, 2001; Björkman, 2008)

Mittuniversitetet
MIUNIVERSITETET

MIUN.SE
UTVECKLA DIN HÖRSÄMNING

INTERNA FÖRBÄTTRINGSKAPACITETER

"Rektors och lärares kollektiva kapaciteter, som behövs i en specifik skolkontext, för att vara väl förberedda inför, kunna leda och hantera förbättringsprocessen, i syfte att uppfylla de lokala och nationella målen för sin skola."

(Björkman, 2008)

- **Interna förbättringskapaciteter:**
 - Ledarskap
 - Kompetensutveckling
 - Interna och externa samarbetsformer

 Mittuniversitetet
"Vår utveckling är vår styrka"

MIUN.SE
UTVECKLA DIN HÖRSÄMNING

METOD & DATAINSAMLING

- Intervjuer med lärare & rektor före internationaliseringsresa
- Observationer under resan
- Intervjuer med lärare & rektor efter internationaliseringsresa
- Analys
- Resultat

 Mittuniversitetet
"Vår utveckling är vår styrka"

MIUN.SE
UTVECKLA DIN HÖRSÄMNING

INTERNATIONALISERING I RELATION TILL SKOLUTVECKLING

- Skolutveckling är en ständigt pågående lokal process som syftar till att varje elev och barn ska utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen.
- *"Ett internationellt perspektiv är viktigt för att kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang och för att skapa internationell solidaritet... Det internationella perspektivet ska också bidra till att utveckla elevernas förståelse för den kulturella mångfalden inom landet."* (Gy11, sid 7)
- Rektor skall stimulera till internationella kontakter, samverkan och utbyten i utbildningen.

 Mittuniversitetet
"Vår utveckling är vår styrka"

MIUN.SE
UTVECKLA DIN HÖRSÄMNING

RESULTAT - LEDARSKAP

- Rektor utövar ett distribuerat ledarskap
 - Förutsättning för ett hållbart internationaliseringsarbete
 - Inte baserat på en eldsjäl eller endast rektor
 - Mål att all personal är inkluderade i internationaliseringsprocessen
 - *"...involvera så många som möjligt för att få livskraft i arbetet..."*
 - Roterande ansvar och roller
 - *"En med erfarenhet och en utan erfarenhet"*
- Rektor medveten om att det inte går att implementera alla idéer och visioner om inte mognaden i organisationen finns

 Mittuniversitetet
"Vår utveckling är vår styrka"

MIUN.SE
Mittuniversitetet

RESULTAT - SAMARBETSFORMER

- För att skapa förutsättningar för samverkan är det viktigt att dela samma mål hos båda parter (svensk skola – partnerskola)
- Internationella utbyten fyller ett högre syfte
 - Rektor beskriver hur han upplever att det finns en slags välvilja i internationella utbyten, att sträcka ut handen i en slags "brodersamverkan", som ett slags högre syfte som inte regleras i lagar och styrdokument.
- Samarbete med, och ett stöd av, det omgivande samhället, allmänheten och lokala politiker är viktigt
- Internationaliseringsprocessen "tvingar" också lärare att samarbeta över ämnesgränserna i pedagogiska frågor och skapar samsyn kring eleven
- Saknas formaliserad struktur inom skolan och arbetslaget på olika sätt

 Mittuniversitetet
Mitt universitet

MIUN.SE
Mittuniversitetet

RESULTAT - KOMPETENSUTVECKLING

- Rektor och lärare ser goda möjligheter till kompetensutveckling
- Ger perspektiv på både den egna verksamheten och professionen
 - Rektor till rektor, samtal och diskussioner, hittar likheter och olikheter
 - Skapar perspektiv och spegling gentemot den svenska skolan och den egna verksamheten
 - Lärare utmanas och får kliva ur sin "comfort zone"
 - Reflektioner om lärarskap och ledarskap
- Internationaliseringsarbetet är en drivkraft för att diskutera pedagogiska frågor
- Internationella resor renderar upplevelser och erfarenheter, genererar i sin tur trovärdighet i undervisningen
- Återkoppling till skolan, innan och efter en resa, skulle kunna utvecklas

 Mittuniversitetet
Mitt universitet

MIUN.SE
Mittuniversitetet

PRELIMINÄRA SLUTSATSER

- **Internationalisering - en intern kapacitet på skolan!**
 - Internationalisering en arena för skolförbättring.
 - En extern samarbetsform men också sammantaget en katalysator för ledarskap, kompetensutveckling och interna samarbetsformer.
 - En grogrund för utveckling.
- **Skolan har beredskap och kapacitet**
 - Internationalisering är en del av skolans mål och profil och drivs gemensamt av skolan.
 - Rektor vet värdet av sitt engagemang och vikten av ett distribuerat ledarskap.
 - Internationaliseringsarbetet baseras inte på en eldsjäl.
 - Det finns en samarbetande kultur och en tendens till ökat samarbete mellan lärare
 - Internationalisering är en källa till kompetensutveckling för all personal.
 - Medvetenhet om att förändring tar tid.

 Mittuniversitetet
Mitt universitet

MIUN.SE
Mittuniversitetet

INTERNATIONALISERING OCH LEDARSKAP – VÄGAR TILL SKOLFÖRBÄTTRING?

- Skolan betonar att internationalisering bidrar till en annan typ av kompetensutveckling, en annan typ av erfarenhet för lärare och rektor. Det ger ett annat perspektiv - en bildningsresa för studenter, lärare och rektor.

"En annan pedagogik, ett sätt att upplevelse-lära, lära genom erfarenhet"

Internationaliseringsansvarig lärare

"ETT MINNE FÖR LIVET ÄR INTE TILLRÄCKLIGT"

Elev

 Mittuniversitetet
Mitt universitet

MIUN.SE
MITTUNIVERSITETET

TACK FÖR ATT NI LYSSNAT!

- Maria Styf, universitetslektor i pedagogik, Mittuniversitetet, e-post: maria.styf@miun.se
- Susanne Sahlin, doktorand i pedagogik, Mittuniversitetet, e-post: susanne.sahlin@miun.se
- Övriga deltagare i projektet:
 - Anders Olofsson, forskningsledare
 - Conny Björkman, projektledare forskning
 - Monika Karlsson, projektledare
 - Lena Boström, forskare
 - Lena Ivarsson, forskare
- Webb: www.miun.se/mnu

Världens bästa
regionala utbildningssystem

Mittuniversitetet
MITTUNIVERSITETET